

Latvija pēc neatkarības atjaunošanas (1991–2018)

Divu latu monēta

Cilvēki rindā pie bankas
"Banka Baltija". 1995. gads

Militārās mācības "Namejs" Latvijā
notiek kopš 2014. gada. Mācībās
piedalās arī NATO kaujas grupas

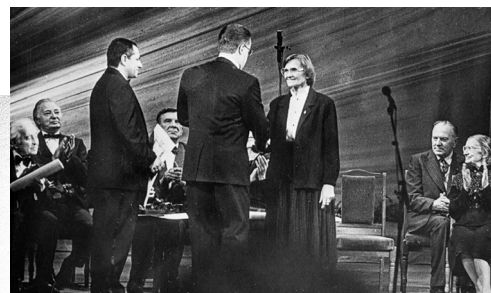
Ziemassvētku tirdziņš Rīgas Doma laukumā

ASV prezidenta Bila
Klintonu vizīte Rīgā
1994. gada 6. jūlijā

Prezidents Guntis
Ulmanis pasniedz
Triju Zvaigžņu
ordeni disidentei
Lidijai Doroņinai-
Lasmane. 1994. gada
18. novembris

Skrundas lokatora spridzināšana.
1995. gada 4. maijs

ES dalībvalstu pievienošanās līguma
parakstīšanas ceremonija 2003. gada
16. aprīlī Atēnās. Latvijas Valsts
prezidente Vaira Vīķe-Freiberga un
LR Ministru prezidents Einārs Repše

Goda sardze pie Brīvības pieminekļa

Jaunieši skeito pie Latvijas
Nacionālās bibliotēkas

Simtgades dziesmu svētku
noslēguma koncerts
"Zvaigžņu ceļā". 2018. gads

Puķu dobe "Ziedošais
Simtgades pavasaris" pie
Brīvības pieminekļa. Tulpju
stādus Latvijas simtgadei
par godu dāvināja
Nīderlande

Politika

- 1991. gada 21. augustā Latvija ieguva neatkarību un starptautisku atzīšanu pēc 50 okupācijas gadiem. Valstī sākās pārejas laiks uz demokrātijas atjaunošanu.
- 1991. gada 17. septembrī Latvija pievienojās Apvienoto Nāciju Organizācijai jeb ANO. Tā Latvija nostiprināja savu atgūto neatkarību un suverenitāti.
- Latvijas Republikas Augstākā Padome 1991. gada novembrī uzdeva Ivaram Godmanim sastādīt neatkarīgās Latvijas Ministru Padomi.
- Pēc Neatkarības atjaunošanas Latvija sāka rīkoties, lai no valsts izvestu Krievijas karaspēku. Ar dažādiem diplomātiskiem strīdiem un ārvalstu iesaistīšanos karaspēka izvešana no Latvijas ilga no 1992. gada 19. marta līdz 1994. gada 31. augustam.
- 1992. gadā sāka izsniegt Latvijas pilsoņu pasus.
- Pārejas laikā sabiedrībai vēl trūka demokrātiskās un parlamentārās pieredzes. Sabiedrībā bija dažādi idejiskie uzskati, atšķirīgas ekonomiskās, sociālās un etniskās intereses. Mainījās arī politiskie uzskati. Cilvēkos nostiprinājās pārliecība par demokrātiju un vārda brīvību, kas bija aizliegta padomju laikā. Tomēr daudzi vēl nebija gatavi paši uzņemties atbildību par savu labklājību.
- Latvijas Tautas fronte pamazām zaudēja savu vadošo lomu, un veidojās daudzas jaunas partijas. Tas atspoguļoja cilvēku vēlmi iesaistīties valsts pārvaldē.

Ekonomika

- Latvija iespēju robežās mazināja ekonomisko atkarību no PSRS. Atcēla talonu sistēmu – tagad cilvēkiem vairs nebija iepirkšanās ierobežojumu.
- Latvija uzsāka privatizāciju un nacionalizēto īpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem un viņu mantiniekiem. Tomēr, pārejot uz tirgus ekonomiku, palielinājās maksa par komunālajiem pakalpojumiem.
- Laukos slēdza kolhozus. Latvijas lauksaimniecības preču tirgu sāka pārpludināt ievērojami lētāka ārvalstu produkcija.
- Latvija piedzīvoja ekonomisku lejupslīdi. Pieauga bezdarbs, jo darbu pārtrauca daudzas ražotnes. Ražošanas pārorientācija uz Rietumu tirgu nenotika tik strauji, kā varētu vēlēties atpalikušo tehnoloģiju dēļ.
- Pastiprinājās sabiedrības noslāņošanās. Neliela daļa cilvēku kļuva bagāti, bet lielākā daļa kļuva nabadzīgāki vai ar pūlēm centās saglabāt savu ierasto dzīves līmeni. Pieauga atšķirības ienākumu ziņā starp lielāko pilsētu un lauku iedzīvotājiem.
- Vispārēju sabiedrības neapmierinātību izraisīja noziedzības pieaugums 90. gadu pirmajā pusē.
- Latvijas Banka veica naudas reformu. Latvijas pārejas nauda – Latvijas rublis (repšiks) īsā laikā kļuva daudz vērtīgāks par Krievijas rubli. Sākot ar 1992. gada 20. jūliju, tas kļuva par vienīgo maksāšanas līdzekli.

Ekonomikas un politikas stabilizācija un attīstība (1993.–2000. GADS)

- 1993. gada 5. un 6. jūnijā vispārējās, vienlīdzīgās un demokrātiskās vēlēšanās Latvijas tauta ievēlēja 5. Saeimu. Vēlēšanās vislielāko atbalstu guva partija "Latvijas Ceļš". Latvijas Tautas fronte ieguva 2,6 % balsu un Saeimā neiekļuva.
- Saeima 1993. gada jūlijā par atjaunotās Latvijas Valsts prezidentu ievēlēja Gunti Ulmani, bet par Saeimas priekšsēdētāju Anatoliju Gorbunovu.
- Sākot ar 1993. gadu, strukturālas izmaiņas Latvijas ekonomikā pamazām stabilizējās.
- Latvijas rubli 1993. gadā nomainīja ar stabilu maksāšanas līdzekli – Latvijas latu. Tā kurss pret Latvijas rubli bija – 1 : 200. Nacionālā valūta nostiprinājās, un lats saglabāja stabilu kursu visu laiku kopš tā ieviešanas.
- No 1993. gada līdz 1995. gadam darbojās banka "Banka Baltija". Līdz 1994. gadam banka strauji attīstījās. Tai bija 37 filiāles un 49 norēķinu grupas visā

- Latvijā, un kopumā tā nodarbināja 1300 darbinieku. Šķietami veiksmīgā banka 1995. gadā diemžēl piedzīvoja bankrotu, un liela daļa Latvijas iedzīvotāju zaudēja savus bankā ieguldītos līdzekļus.
- Pamazām pieauga rūpniecības tempi. Izveidojās stabils valsts un privātās ražotnes, kuras darbojas vēl šodien. Piemēram, maizes ceptuve "Lāči", uzņēmumi "Skonto būve" un "Latvijas Finieris", izdevniecība "Neputns" u. c.
- Ražošana pārsvarā bija orientēta uz iekšējo tirgu, tomēr tai pašā laikā attīstījās arī preču eksports pārsvarā uz bijušās Padomju Savienības republikām, kā arī nedaudz uz Rietumiem. Galvenās nozares bija pārtikas ražošana, kokapstrāde, poligrāfija un metālapstrāde. Pakāpeniski pieauga pakalpojumu apjoms.
- Kaut gan pieauga arī strādājošo vidējā alga, pirktspēja mainījās maz, jo pieauga arī pakalpojumu cenas.

Latvijas suverenitātes stiprināšana

- Pēc neatkarības atjaunošanas Latvija uzsāka aizsardzības sistēmas veidošanu un sadarbību ar Ziemeļatlantijas līguma organizāciju (*North Atlantic Treaty Organisation* jeb NATO).
- Intensīvas sadarbības rezultātā Latvija par pilntiesīgu NATO dalībvalsti kļuva 2004. gada 29. martā. NATO Latvijai sniedz drošības garantijas un ieguldījumu militāro spēju attīstībā.
- Mūsdienās Ādažu militārajā poligonā un citviet Latvijā regulāri notiek militāras mācības. Kopš 2016. gada Latvijā atrodas NATO paplašinātās kaujas grupas. Ar katru gadu to skaitu palielina.

Latvijas integrācija Eiropas Savienībā

- Latvijas ārpolitika kopš neatkarības atjaunošanas bija vērsta uz Latvijas integrāciju Eiropas struktūrās. Sākot ar 1993. gadu, galvenais valsts politikas uzdevums bija iestāties Eiropas Savienībā (ES).
- Kopš pieteikuma iesniegšanas pievienoties ES 1995. gadā līdz referendumam Latvijā par dalību ES pagāja 8 gadi. 2003. gada 20. septembrī referendumā piedalījās 71,5 % vēlētāju. "Par" nobalsoja 67 %. Latvijā par ES dalībvalsti kļuva 2004. gada 1. maijā.
- 2004. gada 12. jūnijā Latvijā pirmo reizi notika Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Vēlēšanas notiek ik pēc pieciem gadiem.
- Latvija aktīvi iesaistījās ES ārējās tirdzniecības apritē: kopš 2004. gada valstī strauji pieauga eksports. Straujš pieprasījums ES tirgū bija metālapstrādes un kokapstrādes produkcijai.
- Baltijas valstu pilsoņi ieguva tiesības uzturēties Eiropas Savienības valstīs bez vīzas. Liels skaits latviešu izmantoja jaunās iespējas, lai mācītos vai strādātu ārzemēs, kā arī lai apceļotu citas zemes kā tūristi.
- 2014. gadā Latvija pievienojās eirozonai, un eiro kļuva par oficiālo norēķinu valūtu Latvijā.

Ekonomiskā krīze (2008.–2010. gads)

- 2008. gadā Latviju skāra globālā ekonomiskā un politiskā krīze. To veicināja pārlieku lielā kredītu un ātro kredītu izsniegšana cilvēkiem, kā arī Latvijas bankas "Parex" nacionalizācija. Tā bija smagākā krīze kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas.
- Vairāki politiskie spēki izplatīja aicinājumu Valsts prezidentam Valdim Zatleram atlaist Saeimu. Viņi uzaicināja visus Latvijas iedzīvotājus 2009. gada 13. janvārī Vecrīgā, Doma laukumā, piedalīties mītiņā. Cilvēki protestēja pret straujo inflāciju un dzīves dārdzības palielināšanos.
- Mītiņa nobeigumā agresīvākie protestētāji izraisīja grautiņu, kurā nodarīja bojājumus vairākām Vecrīgā esošām ēkām un ielās esošām automašīnām.
- Krīzes rezultātā Latvijā palielinājās bezdarbs un pieauga kredītu parādi. Tas izraisīja plašu emigrāciju. Atšķirībā no emigrācijas Otrā pasaules kara beigās, šajā reizē cilvēki Latviju pameta ne politisku, bet gan ekonomisku iemeslu dēļ. No 2008. gada līdz 2010. gadam no Latvijas emigrēja aptuveni 117 tūkstoši iedzīvotāju. Kā biežākos galamērķus latvieši izvēlējās Īriju, Lielbritāniju, Vāciju, Norvēģiju u. c.
- Pēc krīzes pārvarēšanas Latvijā pamazām atjaunojās ekonomiskā izaugsme.

Latvijas simtgade

- Simtgades svētku pasākumi notika piecus gadus, un katram gadam bija sava tēma. 2017. gads – griba, 2018. – dzimšana, 2019. – varonība, 2020. – brīvība, 2021. – augšana.
- Piecu gadu laikā novados un pilsētās mūsdienīgā formā aktualizēja dažādus Latvijas vēstures jautājumus, izveidoja Nacionālo enciklopēdiju, stiprināja nacionālo kino, īstenojot projektu "Latvijas filmas Latvijas simtgadei", pasaulē popularizēja un izdeva tulkotu latviešu literatūru, izveidoja projektu "Latvijas skolas soma" u. c.
- 2018. gadā notika XXVI Vispārējie latviešu dziesmu un XVI deju svētki. Tie bija veltīti Latvijas simtgadei. Svētkos piedalījās ap 43 000 dalībnieku.
- Latvijas valsts simtgadi teju visos kontinentos vairāk nekā 50 dažāda mēroga pasākumos svinēja visu paaudžu tautieši un Latvijai piederīgie.

Latvijas tēls pasaulē

■ Pēc neatkarības atjaunošanas Latvija sāka domāt par valsts tēla popularizēšanu. Šim mērķim 1998. gadā dibināja Latvijas Institutu. Institūts organizēja Latvijas popularizēšanas pasākumus gan Latvijā, gan ārvalstīs.

■ Latvijas pozitīvā tēla veidošanu pasaulē veicināja Latvijas Institūta pirmā vadītāja (1998–1999) un Valsts prezidente (1999–2007) Vaira Vīķe-Freiberga. Viņa bija trimdas latviete, kuras izglītību, Rietumu vērtību un reālās politikas izpratni, kā arī prasmi izteikties vērtēja ļoti augstu. Nozīmīgs bija arī fakts, ka Latvijā sievietes ieņem augstāko valsts amatu. Sieviešu loma politikā ar katru gadu pieaug. Ievērojamu ieguldījumu Latvijas valsts neatkarības nostiprināšanā devusi arī Sandra Kalniete, vēlākā Eiropas Parlamenta deputāte.

■ Lielu nozīmi valsts popularizēšanā Latvija piešķīra sportam. Pirmos lielos panākumus pēc neatkarības atjaunošanas mūsu sportisti guva 2000. gadā Sidne-

jas Olimpiskajās spēlēs – Igors Vihrovs vingrošanā izcīnīja zelta medaļu, soļotājs Aigars Fadejevs saņēma sudraba medaļu, bet Vsevolods Zeļonijs – bronzas medaļu džudo. Ar labiem panākumiem Olimpiskajās spēlēs veiksmīgi startējuši Latvijas bobslejisti, kaniņu braucēji, skeletonists Martins Dukurs, vieglatlēti un pludmales volejbolisti. Zelta medaļas izcīnījis BMX riteņbraucējs Māris Štrombergs un 3x3 basketbola komanda. Vairāki izcili Latvijas sportisti spēlēja un spēlē labākajos pasaules sporta klubos, piemēram, hokejisti Artūrs Irbe, Sandis Ozoliņš, Zemgus Girgensons, Rūdolfs Balcers, Teodors Bļugers un Elvis Merzļikins NHL, basketbolisti Kristaps Porziņģis un Dāvis Bertāns NBA.

■ Latviešu mākslinieki sekmīgi darbojušies un guvuši atzinību pasaulē, piemēram, operdziedātājas Inese Galante un Elīna Garanča, vijolnieks Gidons Krēmers un “Kremerata Baltica”, vijolniece Baiba Skride, komponists Pēteris Vasks, diriģents Andris Nelsons, pianists Vestards Šimkus u. c.

INTERESANTI

■ Deviņdesmitajos gados visai strauji mainījās profesiju prestižs un vērtības. Par pieprasītām profesijām kļuva grāmatveži, juristi, finansisti, reklāmas un tirgzinības speciālisti, bet prestižu zaudēja tādas profesijas kā aktieri, literāti, zinātnieki un pedagogi.

■ Deviņdesmitajos gados īpaši populāri bija skaistumkonkursi. Kopš 1989. gada Latvijā notiek skaistumkonkurss “Mis Latvija”, bet kopš 1995. gada skaistumkonkursos izraugās arī “Misteru Latvija”. Titulus saņēmušas daudzas Latvijā zināmas sievietes: Inese Šlesere, Zane Vaļicka, Ieva Bondare u. c.

■ Par deviņdesmitajiem gadiem Latvijā var lasīt Arno Jundzes romānā “Sarkanais dzīvsudrabs”. Pusaudžu dzīve deviņdesmitajos gados attēlota Jāņa Joņeva romānā “Jelgava 94”. 2019. gadā pēc romāna motīviem uzņemta filma “Jelgava 94”.

■ Latvija Eirovīzijas dziesmu konkursā ir piedalījusies 22 reizes, debitējot 2000. gadā. Šajā gadā grupa “Brainstorm” ar dziesmu “My star” ieguva 3. vietu. Latvijas pirmā un pagaidām vienīgā uzvara konkursā bija 2002. gadā, kad pirmo vietu ieguva dziedātāja Marija Naumova ar dziesmu “I Wanna”. 2003. gadā Eirovīzijas konkurss notika Latvijā. Noskaties Marijas priekšnesumu: https://www.youtube.com/watch?v=_cCUElpSJQ

■ 2001. gadā Latvijas Institūts izdeva grupas “Prāta Vētra” dziesmu “Welcome To My Country” (“Tu izvēlējies palikt” anglisko versiju) Latvijas valsts reklamēšanai.

Noskaties dziesmas videoklipu: <https://www.youtube.com/watch?v=7MwgL9RANcw>

■ Ekonomiskās krīzes laikā Latvijā izveidoja programmu *Simtlatnieki*. Tā sauca cilvēkus, kurus iesaistīja pašvaldību darbā par 100 latu stipendiju. Šie cilvēki darbojās teritorijas labiekārtošanā, ēku remontdarbos, viņi palīdzēja sakārtot pašvaldības mežus un ceļus.

■ 2014. gadā Rīga saņēma Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu. Visa gada garumā pilsētā notika dažādi kultūras notikumi.

■ 2015. gadā sāka izsniegt Latvijas pilsoņa pasēs ar jaunu vizuālo izskatu. Par galveno tēmu izvēlējās Vispārējos latviešu dziesmu un deju svētkus. Pasē attēlots motīvs no Līgo karoga un dziesmu un deju svētku gājiena, kā arī fragments no Latvijas himnas pirmie spieduma un Latvijas Republikas ģerbonis. Vienojošais pasēs motīvs ir Lielvārdes josta.

■ Latvijā ir sestais ātrākais internets pasaulē.

VĀRDI, KAS JĀZINA

Suverēns, suverenitāte, demokrātija, parlamentārs, Saeima, reforma, integrācija, referendums, krīze, bezdarbs, emigrācija, izaugsme.

LATVIA AFTER RESTORATION OF INDEPENDENCE (1991-2018)

IMPORTANT

Restoration of Parliamentary Democracy (1991-1993)

Politics

- On 21 August 1991, Latvia gained independence and international recognition following 50 years of occupation. The country entered a period of transition towards the restoration of democracy.
- On 17 September 1991, Latvia joined the United Nations, or UN. Latvia thus consolidated its regained independence and sovereignty.
- In November 1991, the Supreme Council of the Republic of Latvia instructed Ivars Godmanis to form a Council of Ministers for an independent Latvia.
- After the restoration of independence, Latvia began to take measures to withdraw Russian troops from the country. With various diplomatic disputes and foreign involvement, the withdrawal lasted from 19 March 1992 to 31 August 1994.
- In 1992, issuing of Latvian passports began.
- During the transition period, society still lacked democratic and parliamentary experience. There were different ideological views, different economic, social and ethnic interests. Political views were also changing. People's belief in democracy and freedom of expression, which had been banned under the Soviets, was gaining ground. However, many were not yet ready to take responsibility for their own well-being.
- The Latvian Popular Front gradually lost its leading role and many new parties were formed. This reflected people's desire to get involved in the public administration of the country.

The Economy

- Latvia reduced its economic dependence on the USSR within the limitations set by the circumstances. The voucher system was abolished – people no longer had restrictions on shopping.
- Latvia established the process of privatisation and the return of nationalised property to its rightful owners and their heirs. However, the transition to a market economy led to higher utility bills.
- Kolkhozes were closed in the countryside. Latvia's agricultural market began to be flooded by much cheaper foreign produce.
- Latvia experienced an economic recession. Unemployment rose as many factories closed down. The reorientation of production towards the Western market was not as swift as expected due to outdated technology.
- Social stratification intensified. A small minority of people became rich, while the majority became poorer or struggled to maintain their usual standard of living. Income disparities between the major urban and rural populations grew.
- The rise in crime in the first half of the 1990s was a source of general public discontent.
- The Bank of Latvia carried out a monetary reform. In a very short time, Latvia's transitional currency, the Latvian rouble (repšiks), became much more valuable than the Russian rouble. It became the only legal tender from 20 July 1992.

Economic and Political Stabilisation and Development (1993-2000)

- On 5 and 6 June 1993, the people of Latvia elected the 5th Saeima in nationwide, equal and democratic elections. The Latvian Way party won the most support in the elections. The Popular Front of Latvia won 2.6% of the vote and did not enter the Saeima.
- In July 1993, the Saeima elected Guntis Ulmanis as President of the restored Latvian State and Anatolijs Gorbunovs as Speaker of the Saeima.
- From 1993 onwards, structural changes in the Latvian economy gradually stabilised.
- In 1993, the Latvian rouble was replaced by the Latvian lats, legal tender which was stable in value. The exchange rate of the Latvian lats against the Latvian rouble was 1:200. The national currency strengthened and the lats remained stable throughout the whole period since its introduction.
- Banka Baltija was in operation from 1993 to 1995; by 1994, the bank was in the process of rapid development. It had 37 branches and 49 settlement groups

throughout Latvia and employed a total of 1 300 people. Unfortunately, the seemingly successful bank went bankrupt in 1995 and a large part of the Latvian population lost their investments in the bank.

- Industrial growth gradually increased. Solid public and private manufacturing companies were established and are still in operation today. For example, the bakery "Lāči", the companies "Skonto būve" and "Latvijas Finieris", the publishing house "Neputns", etc.
- Production was mainly oriented towards the domestic market, but at the same time exports of goods developed, mainly to the republics of the former Soviet Union, but also to some extent to the West. The main industries were food production, timber processing, printing and metalworking. The range of services gradually increased.
- Although the average wage of workers also increased, purchasing power hardly changed as prices of services also rose.

STRENGTHENING LATVIAN SOVEREIGNTY

- After the restoration of independence, Latvia started to build up its defence system and to cooperate with the North Atlantic Treaty Organisation (NATO).
- As a result of intensive cooperation, Latvia became a full member of NATO on 29 March 2004. NATO provides Latvia with security guarantees and contributes to the development of military capabilities.
- Today, military exercises are regularly held at the Ādaži military training ground and elsewhere in Latvia. Since 2016, NATO Enhanced Battle Groups have been deployed in Latvia. Their numbers increase every year.

- The Youth Guard movement is popular among young people. Anyone aged between 10 and 21 can become a member of the Youth Guard. In Latvia, the Mazpulki, Guides and Scouts have also been re-established and have become popular among young people.
- From the age of 18, you can join the Home Guard. The Home Guard gives Latvian citizens the opportunity to serve their country by taking care of its defence in their free time, regardless of whether they work or study.

Integration of Latvia into The European Union

- Since the restoration of independence, Latvia's foreign policy has been focused on integration into the European structures. From 1993 onwards, the main objective of the country's policy was to join the European Union (EU).
- It took 8 years from the submission of the application to join the EU in 1995 until the referendum in Latvia on EU membership. On 20 September 2003, 71.5% of voters took part in the referendum. 67% voted "Yes". Latvia became an EU Member State on 1 May 2004.

- Latvia held its first European Parliament elections on 12 June 2004. Elections are held every five years.
- Latvia actively participated in EU external trade: since 2004, its exports have grown rapidly. Metal and woodworking production was in high demand in the EU market.
- Baltic nationals became entitled to stay in EU countries without a visa. Large numbers of Latvians took advantage of the new opportunities to study or work abroad and to travel as tourists.
- In 2014, Latvia joined the euro zone and the euro became the official currency in Latvia.

Economic Crisis (2008–2010)

- In 2008, Latvia was hit by a global economic and political crisis. It was fuelled by the excessive provision of credit and fast loans to people and the nationalisation of the Latvian Parex bank. It was the worst crisis since Latvia regained its independence.
- Several political forces called on President Zatlers to dissolve the Saeima. They invited all Latvian citizens to take part in a rally on 13 January 2009 in Dome Square in the Old Town. People protested against rapid inflation and the rising cost of living.
- At the end of the rally, the most aggressive protesters caused a brawl, damaging several buildings and cars on the streets of Old Town.

- The crisis in Latvia has led to rising unemployment and loan debts. This led to widespread emigration. Unlike the emigration at the end of the Second World War, this time people left Latvia not for political but for economic reasons. Between 2008 and 2010, around 117 000 people emigrated from Latvia. The most frequent destinations for Latvians were Ireland, the UK, Germany, Norway, etc.
- After the crisis, economic growth in Latvia gradually recovered.

The Latvian Centenary

- The centenary celebrations took place over five years, with each year having its own theme, 2017 – will, 2018 – birth, 2019 – heroism, 2020 – freedom, 2021 – growth.
- During the five years, various Latvian historical issues were highlighted in a modern form in the regions and towns; the National Encyclopaedia was developed; the National Cinema was strengthened through the project "Latvian Films for the Centenary of Latvia"; Latvian literature translations were popu-

- larised and published worldwide; the project "Latvian School Bag" was developed, etc.
- The XXVI Latvian Song and XVI Dance Celebration was held in 2018. It was dedicated to the centenary of Latvia. Around 43 000 participants took part in the celebrations.
- The centenary of the Latvian State was celebrated by compatriots and Latvians of all generations in more than 50 events on all continents worldwide.

The Image of Latvia in the World

■ After the restoration of independence, Latvia began to consider promoting its image. The Latvian Institute was established for this purpose in 1998. The Institute organised events to promote Latvia both in Latvia and abroad.

■ Vaira Vīķe-Freiberga, the first head of the Latvian Institute (1998–1999) and President of Latvia (1999–2007) promoted Latvia's positive image in the world. She was an exiled Latvian whose education, understanding of Western values and realpolitik, and ability to express herself were highly valued. The fact that a woman held the highest public office in Latvia was also significant. The role of women in politics is growing every year. Sandra Kalniete, later a Member of the European Parliament, also made a significant contribution to strengthening Latvia's independence.

■ Latvia has given sport a major role in promoting the country. Our athletes achieved their first major successes after the restoration of independence in 2000 at the Sydney Olympics – Igors Vihrovs won

a gold medal in gymnastics, Aigars Fadejevs won a silver medal in marching and Vsevolod Zelonyi won a bronze medal in judo. Latvia's bobsled and luge athletes, skeleton racer Martins Dukurs, track and field athletes and beach volleyball players have all achieved good results at the Olympic Games. Gold medals were won by BMX cyclist Māris Štrombergs and the 3x3 basketball team.

■ Several outstanding Latvian athletes have played for the world's top sports clubs, such as hockey players Artūrs Irbe, Sandis Ozoliņš, Zemgus Girgensons, Rūdolfs Balcers, Teodors Bļugers and Elvis Merzļikins in the NHL, and basketball players Kristaps Porziņģis and Dāvis Bertāns in the NBA.

■ Latvian artists have been successful and are recognised worldwide, such as opera singers Inese Galante and Elīna Garanča, violinist Gidon Krēmers and Kremerata Baltica, violinist Baiba Skride, composer Pēteris Vasks, conductor Andris Nelsons, pianist Vestards Šimkus, etc.

INTERESTING

■ In the 1990s, the prestige and values of professions changed quite rapidly. Accountants, lawyers, financiers, advertising and marketing specialists became sought-after professions, while professions such as actors, writers, scientists and teachers lost their prestige.

■ Beauty contests were particularly popular in the 1990s. Latvia has hosted the Miss Latvia beauty contest since 1989, and the Mister Latvia beauty contest has also been held since 1995. Many well-known women in Latvia have been awarded the titles: Inese Šlesere, Zane Valicka, Ieva Bondare, etc.

■ You can read about the 1990s in Latvia in Arno Jundze's novel "Sarkanais dzīvsudrabs" (Red Mercury). Teenage life in the 1990s is depicted in Jānis Jonevs' novel "Jelgava 94". The film "Jelgava 94", released in 2019, is based on the novel.

■ Latvia has taken part in the Eurovision Song Contest 22 times, making its debut in 2000. That year, Brainstorm won 3rd place with the song "My Star". Latvia's first – and so far only – win was in 2002, when the singer Marija Naumova came first with the song "I Wanna". The Eurovision Song Contest was held in Latvia in 2003. Watch Marija's performance: https://www.youtube.com/watch?v=_cCUElpSJQ

■ In 2001, to promote Latvia, the Latvian Institute released the song "Welcome To My Country" ("Tu izvēlēties palikt" in English) by BrainStorm.

Watch the video: <https://www.youtube.com/watch?v=7Mwgl9RANcw>

■ The Simtlatnieki programme was established during the economic crisis in Latvia. This was the name given to people who were paid a stipend of 100 lats to work in local government. These people worked on improving the surroundings, repairing buildings, and helping to clean up the municipality's forests and roads.

■ In 2014, Riga was awarded the title of European Capital of Culture. Throughout the year, various cultural events took place in the city.

■ Latvian passports with a new visual appearance started to be issued in 2015. The General Latvian Song and Dance Celebration was chosen as the main theme. The passport features a motif from the Līgo flag and the procession of the Song and Dance Festival, as well as a fragment from the first print of the Latvian anthem and the coat of arms of the Republic of Latvia. The unifying motif on the passport is the Lielvārde belt.

■ Latvia has the sixth fastest internet in the world.

WORDS TO LEARN

Sovereign, sovereignty, democracy, parliamentarian, Saeima, reform, integration, referendum, crisis, unemployment, emigration, growth.

Viegli uzdevumi

■ Atmini vārdus!

Raksti tos virs svītras! Izmanto informāciju no faktu lapas!

1. Pirmais prezidents

pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas bija **G** _____ **U** _____.

2. Deviņdesmitajos gados Latvijā daudz ko ražoja no metāla un **K** _____.

3. 2000. gadā Sidnejas Olimpiskajās spēlēs Igors Vihrovs izcīnīja

zelta medaļu **V** _____.

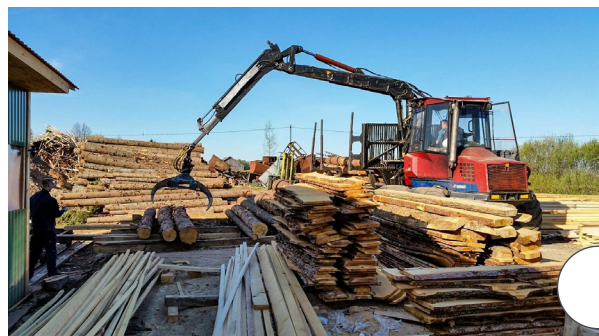
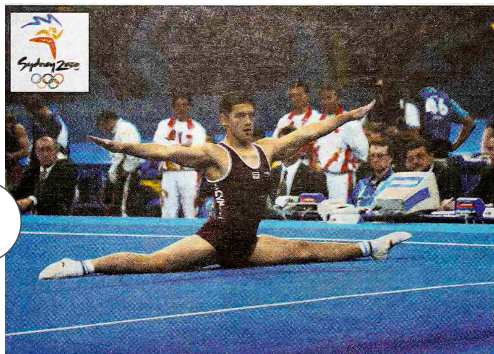
4. 2004. gadā Latvija pievienojās **E** _____ **S** _____.

5. Latvijas nacionālā valūta šobrīd ir **E** _____.

6. Mūsdienās daudzi jaunieši no 10 līdz 21 gadu vecumam

ar prieku darbojas **J** _____.

■ Raksti pie katra attēla atbilstošā teikuma numuru!

Viegli uzdevumi

■ Lasi par Latvijas eksprezidenti un aizpildi viņas vizītkarti!

Vaira Vīķe-Freiberga piedzima 1937. gada 1. decembrī Rīgā. 1945. gadā viņas ģimene devās trimdā. Kā bēgļi viņi nonāca Vācijā. 1954. gadā ģimene izceļoja uz Toronto Kanādā. V. Vīķe-Freiberga iestājās Toronto Universitātē. Tur viņa ieguva bakalaura (1958) un maģistra grādu (1960) psiholoģijā. Vēlāk Monreālā Makgila Universitātē viņa ieguva doktora grādu (1965) eksperimentālajā psiholoģijā. Pēc tam V. Vīķe-Freiberga šajā universitātē turpināja strādāt kā profesore. 1988. gadā viņa atgriezās Latvijā. No 1999. gada līdz 2007. gadam viņa bija Latvijas prezidente. Vaira Vīķe-Freiberga aktīvi aizstāvēja Latvijas uzņemšanu NATO un Eiropas Savienībā. Prezidenti ļoti interesē folkloru. Viņa pētīja un turpina pētīt latviešu tautasdziesmas. Par šo tēmu viņa izdeva vairākas grāmatas, rakstus, referātus u. c. V. Vīķe-Freiberga brīvi runā latviešu, angļu, franču, vācu un spāņu valodā.

Vārds: _____

Uzvārds: _____

Dzimšanas gads: _____

Dzimšanas vieta: _____

Izglītība: _____

Prezidentūras laiks: _____

Intereses: _____

Valodu zināšanas: _____

■ Lasi un savieno teikumu daļas! Tā tu uzzināsi vairāk par Nacionālo enciklopēdiju!

1. Nacionālajā enciklopēdijā var atrast informāciju par...	A ...7 redaktori un 674 rakstu autori – savas nozares speciālisti.
2. Enciklopēdiju var lasīt grāmatas sējumā, kā arī...	B ...Latvijas un pasaules vēsturi, kultūru, zinātni, dabu un cilvēkiem.
3. Enciklopēdijā var atrast...	C ...elektroniski vietnē www.enciklopedija.lv .
4. Pie enciklopēdijas strādā...	D ...9000–10 000 reižu.
5. Enciklopēdiju parasti dienā apskata...	E ...vairāk nekā 3000 šķirklus, kurus regulāri papildina.

Vidēji grūti uzdevumi

■ Lasi teikumus un izmanto informāciju faktu lapās! Raksti atbilstošā teikuma ciparu tabulā atbilstoši laika periodam!

1. Latvija iestājās Eiropas Savienībā
2. Ekonomiskā un politiskā krīze
3. Latvijas rubli nomainīja Latvijas lats
4. Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta
5. Latvija svinēja savu simtgadi
6. Dibināja Latvijas Institūtu
7. Latvija pievienojās ANO
8. Latvijā pirmo reizi notika Eiropas Parlamenta vēlēšanas
9. Izveidoja maizes ceptuvi “Lāči” un citas ražotnes
10. Latvijā ieradās NATO paplašinātās kaujas grupas
11. Latvijā par oficiālo valūtu kļuva eiro
12. Darbu pārtrauca daudzas ražotnes un kolhozi
13. Latvijā izdeva jauna dizaina pasēs ar latviskiem motīviem
14. Latvija uzvarēja Eirovīzijas dziesmu konkursā

Latvijā no 1991. gada līdz 2000. gadam	Latvijā no 2000. gada līdz 2010. gadam	Latvijā no 2010. gada līdz 2018. gadam

Vidēji grūti uzdevumi

■ Lasi fragmentus un atrodi katram fragmentam atbilstošu virsrakstu! Raksti to virs svītras!

A Latviešu darbaspēks pasaulē

B Latvieši salvenākajā basketbola līgā

C Bērni un jaunieši iepazīst Latvijas kultūru

D Latvijas filmas Latvijas simtgadei

E Makā – latviešu simboli

1.

Atjaunotajā Latvijas valstī lati un santīmi atgriezās 1993. gada 12. februārī. 20. gs. 90. gadu sākumā inovatīvi Latvijas jauno naudas zīmju dizainu izstrādāja jau datorā. Uz jaunajiem latiem attēloja tautiskus motīvus, piemēram, uz piecu latu naudaszīmes – svētozolu, uz desmit latu – Daugavu, uz 20 latu – viensētu. Sākot ar 2001. gadu līdz pat eiro ieviešanai divas reizes gadā Latvijas Banka izdeva īpaša dizaina vienlatniekus. Kopā tapa 24 dažādi lati – ar stārķi, ezi, skudru, Sprīdīti, Nameja gredzenu, sniegavīru un daudziem citiem tēliem.

Kristapa Porziņģa sporta apavi

PORZINGIS. Trešā NBA spēlētāja, rūjienieša Dāvja Bertāna sporta apavi ir no tā laika, kad viņš vēl spēlēja Eiropā, Belgradas klubā "Partizan" 2012.–2014. gadā.

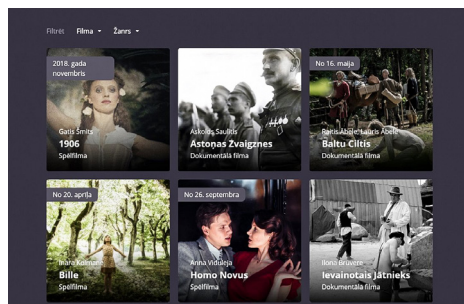
2.

Labs kareivja ekipējums sākas no labiem zābakiem. Tāpat var teikt par labu sportista ietērpu: svarīgi ir, kas kājās. Senākie Latvijas Sporta muzeja Goda zāles ekspozīcijā apskatāmie apavi ir datēti ar 2004. gadu, un tie piederēja pirmajam latvietim, kuru draftēja NBA, – Andrim Biedriņam. Tāpat Goda zāles ekspozīcijā apskatāmi Kristapa Porziņģa sporta apavi, kurus viņš dāvināja Latvijas Valsts prezidentam Raimondam Vējonim 2018. gadā. Tos rotā uzraksts KRISTAPS

3.

"Stroika ar skatu uz Londonu" (2010) ir Viļa Lāčīša debijas romāns. Tajā stāstīts par Latvijas viesstrādnieku darba gaitām Londonā. Romānā stāstītājs ir jauns vīrietis, kurš strādā celtniecībā. Lasītāju gaida pārsteigumi, krimināla intriga un nopietnās pārdomas balstīti ironiski un apbrīnojami sirsnīgi spriedumi par Latviju un Angliju, par latviešiem un imigrantiem. Savukārt par viesstrādnieku piedzīvojumiem un pārdzīvojumiem Īrijā var lasīt Laimas Kotas romānā "Šampinjonu derība" (2002).

4.

Latvijas valsts simtgade bija īpaši ražīgs laiks kino nozarei. No 2017. gada augusta līdz 2019. gada martam pirmizrādes piedzīvoja 16 jaunas pilnmetrāžas filmas. Tās dažādos veidos stāsta par Latviju – no senvēstures līdz mūsdienām. Īpaša uzmanība filmās pievērsta 20. gadsimtam – sarežģītākajam laikam valsts un nācijas vēsturē.

5.

"Latvijas skolas soma" ir viens no simtgades projektiem. Kopš 2018. gada skolēni bez maksas var iepazīties ar dažādām kultūras norisēm mūzikā, teātrī, dejā, kino, mākslā u. c. Gada laikā skolēniem piedāvā apmeklēt vairāk nekā 14 000 kultūras norišu, piemēram, ekskursijas, teātra izrādes, radošas un izzinošas nodarbības u. c.

Vidēji grūti uzdevumi

■ Lasi tekstu un tā fragmentus!

Tekstā virs svītras raksti atbilstošā fragmenta burtu!

- A** ka komandā ir spēks
- B** kuru dibināja 1991. gadā
- C** uguns iekuršana mežā
- D** būt par savas zemes sargu
- E** kad ģimene no Rīgas pārvācās uz dzīvi mazpilsētā
- F** kur attīstīt dzīvei nepieciešamās prasmes
- G** tad šīs lekcijas un nodarbības ir ļoti intensīvas

Ikšķiles novada jaunsargi ar instruktoru A. Juškānu. Beatrise otrajā rindā otrā no labās.

Rūpes par patriotismu un valsts drošību sākas jau bērnībā. Viena no vietām, _____ (1.) un veicināt bērnu un jauniešu patriotismu, kā

arī garīgo un fizisko attīstību, ir Jaunsardze. Rūpējoties par valsts aizsardzību, organizāciju dibināja 1992. gadā. Tajā darbojas vairāk nekā 8 000 jaunsargu. Jaunsardzē aktīvi darbojusies arī 19 gadus vecā Beatrise.

Par jaunsargu Beatrise kļuva, _____ (2.). "Mainīju dzīvesvietu, skolu un gandrīz visus hobijus. Vidusskolā gribēju aktīvu hobiju, kas aizpildītu manu brīvo laiku. Gribēju sevi izaicināt, un Jaunsardze tam ir ļoti piemērota," saka Beatrise.

"Viens no ieguvumiem Jaunsardzē ir fiziskās formas uzlabošana. Mēs regulāri ejam pārgājienos. Otrs – var iegūt prasmi sadarboties komandā. Līdz tam man likās, ka varu paļauties tikai uz sevi. Tagad es zinu, _____ (3.) – visu kopā var izdarīt ātrāk, labāk un efektīvāk," stāsta Beatrise.

Jaunsardzē apgūst arī ļoti interesantas prasmes. Piemēram, liels ieguvums ir NATO fonētiskais alfabēts sarunām pa rāciju, dažādu mezglu siešana, _____ (4.) un tā noslēpšana. Jaunsardze iemāca prasmi būt patstāvīgam un izdzīvot ārkārtas apstākļos.

Daudzu jauniešu ceļš pēc Jaunsardzes ved arī uz Zemessardzi, _____ (5.). Arī Beatrise pēc vidusskolas beigšanas nolēma neiestāties augstskolā. Tā vietā meitene tālmācībā mācās programmēšanu, strādā un ir zemesargs Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 54. inženiertehniskajā bataljonā Ogrē. Lai arī tur aizvadīts nepilns gads, pirmie iespaidi ir pozitīvi: "Esmu jau apguvusi pašus pamatus – reglamentu, sakaru iespējas, ieroču mācību – salikšanu un drošību."

Tā kā Zemessardzē cilvēki darbojas no sava pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā, _____ (6.). Īsā laika posmā ir jāiemācās daudz zemessargam nepieciešamo zināšanu un prasmju. Meitene stāsta, ka Zemessardzē gaida arī sievietes: "Tas ir stereotips, ka šāda nodarbošanās domāta tikai vīriešiem."

Noslēgumā Beatrise atzīst, ka viņa ir lepna _____ (7.): "Tas ir veids, kā es varu parādīt, ka esmu gatava cīnīties par savu valsti un iestāties par to. Ja būs tāda vajadzība, es aizstāvēšu Latviju un mācēšu to darīt."

■ Izlasi jaunsarga svinīgo solījumu un ieraksti trūkstošos vārdus!

labā, sirdsapziņas, pienākumus, zemes, apsolos

Es, (vārds, uzvārds), Latvijas Republikas jaunsargs svinīgi _____ (1.)

nežēlot savus spēkus un prātu labākas dzīves veidošanai manas dzimtās _____ (2.)

un Latvijas tautas _____ (3.). Apsolos pēc labākās

_____ (4.) veikt jaunsarga _____ (5.).

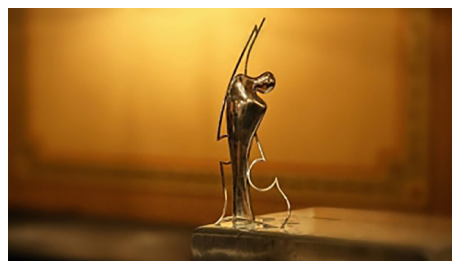
■ Lasi par kultūras pasākumiem Latvijā!

Latvijas Literatūras gada balva jeb LALIGABA ir nozīmīgākais ikgadējais notikums literatūras nozarē Latvijā, kurš notiek no 2000. gada. Literāros darbus vērtē ar nozari saistīti profesionāļi – literāti, literatūrzinātnieki, literatūrkritiķi u. c. Viņi nominē balvai labāko pērnā gada veikumu dzejā, prozā, literatūrā bērniem, tulkojumos un debijā. Tiek piešķirta arī speciālbalva par īpaši nozīmīgu veikumu literatūrā, kā arī mūža balva Latvijas rakstniecībā. Balva tiek pasniegta īpašā balvas ceremonijā, kas norisinās aprīļa otrajā pusē. Balvas pasniegšanai līdzī var sekot arī televīzijā. Balvu ieguvēji katrā nominācijā saņem naudas balvas, kā arī balvas simbolisko

veidolu – LALIGABAs lampu. Tās veidols iemieso ideju par grāmatu kā gaismas simbolu, turklāt tas ir noderīgs dizaina priekšmets uzvarētāju mājvietās.

Lielā mūzikas balva (LMB) ir Latvijas valsts augstākais apbalvojums akadēmiskajā mūzikā. Tas izveidots 1993. gadā pēc toreizējā kultūras ministra Raimonda Paula iniciatīvas. Balvu parasti pasniedz februārī vai martā. Pirmajos gados balvas pasniegšanas ceremonija notika Lie-lajā gildē, kopš 1996. gada LMB mājvieta ir Latvijas Nacionālā opera un balets. Ceremonijas norisei ikreiz līdzī seko Latvijas Radio 3 “Klasika” klausītāji, un to pārraida Latvijas Televīzijā. Balvas laureātus vairākās kategorijās izvēlas žūrija, kuras dalībnieki visu gadu gan klātienē, gan tiešsaistē seko līdzī notikumiem Latvijas koncertzālēs un muzikālajos teātros. Laureāti saņem naudas prēmiju un Armanda Jēkabsona darinātu sudraba statueti – stilizētu sievietes figūru. Sievietes slaidās līnijas un fragmentu kontūras simbolizē stīgu instrumentus, bet pieliektā galva – pietāti pret laureāta ieguldījumu Latvijas mūzikā.

“Lielais Kristaps” ir nozīmīgākais Latvijas filmu nozares pasākums, kas kino skatītājiem un nozares profesionāļiem dod iespēju vienkopus redzēt un profesionāli izvērtēt Latvijas jaunākās filmas, kā arī godināt Latvijas kino tradīcijas. “Lielā Kristapa” balva dibināta 1977. gadā. Pirms balvas pasniegšanas tradicionāli notiek Latvijas jaunāko filmu seansi, filmu pirmizrādes, filmu seansi ar autoru piedalīšanos, studentu filmu skates, diskusijas, preses konferences u. c. pasākumi. “Lielā Kristapa” kulminācija ir balvu pasniegšanas ceremonija. Tā kopš 1990. gada televīzijas translācijā ir pieejama plašai auditorijai. Svinīgajā ceremonijā balva tiek pasniegta 23 kategorijās, kā arī tiek pasniegtas īpašās žūrijas un atbalstītāju balvas un balva par mūža ieguldījumu filmu mākslā. Pirmsākumos “Lielā Kristapa” balva bija vienu metru augsta koka statueta, kas ceļoja no viena uzvarētāja pie otra. Tēlnieks atdarināja vēsturisko “Lielā Kristapa” statuju, kas kopš 17. gs. bijusi novietota Vecrīgā, bet kopš 1998. gada katram laureātam piešķir nelielu bronzas statueti.

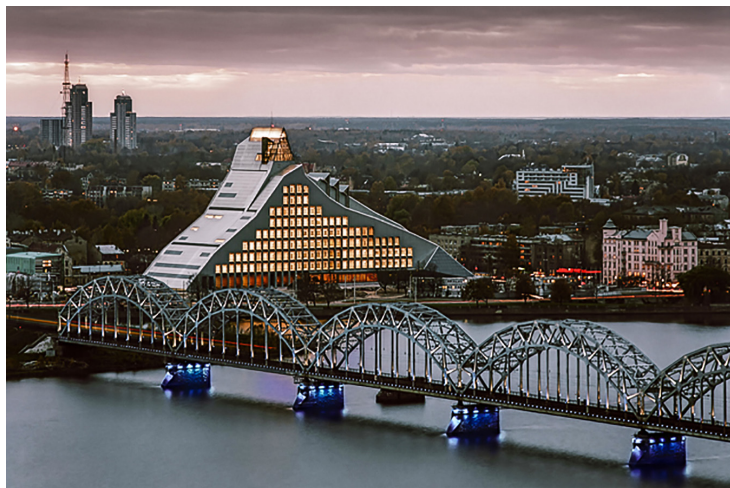
■ Atzīmē, kuram pasākumam atbilst katrs apgalvojums! Viens apgalvojums var atbilst vairākiem pasākumiem.

Apgalvojums	LALIGABA	LMB	Lielais Kristaps
Pasākums dibināts pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas.			
Apbalvojumus piešķir vairākās kategorijās.			
Tas ir svarīgākais apbalvošanas pasākums savā mākslas nozarē.			
Laureātus nosaka, gada garumā apmeklējot vai tiešsaistē vērojot viņu sniegumu.			
Laureātiem piešķir naudas prēmiju.			
Galvenā balva laika gaitā ir mainījusies.			
Balva veidota kā praktiska ierīce.			
Ceremonijas translāciju var klausīties radio.			

Grūti uzdevumi

■ Lasi tekstu un tukšajā vietā virs svītras raksti atbilstošā vārda burtu!

Pastaigājoties pa Vecrīgas šaurajām ieliņām, nav iespējams ____ (1.) vareno celtni Daugavas pretējā krastā – Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) ēku jeb Gaismas pili. To projektējis starptautisku atzinību guvušais latviešu izcelsmes arhitekts Gunārs Birkerts (1925–2017) no ASV. 2014. gadā ____ (2.) LNB ēka ir viens no nozīmīgākajiem 21. gadsimta projektiem Latvijā, kas bibliotēkai dod iespēju kļūt par modernu pasaules līmeņa kultūras, izglītības un informācijas centru.

Ēkas ārējais veidols un forma ir ____ (3.) uz latviešu folklorā sastopamo Gaismas pili. Tā veidota kā simbols un atgādinājums par Latvijai nozīmīgiem vēsturiskiem notikumiem un valstiskuma veidošanos.

Bibliotēkā tiek ____ (4.) plašas iespējas: atrodī sev nepieciešamo bibliotēkas krājumā, apskatī Dainu skapi, apmeklēt izstādes, skatīties kinofilmas, piedalīties publiskajās diskusijās un prezentācijās, bet Ziedoņa zālē baudī koncertus. Tā ir īpaši piemērota kameramūzikas, kora mūzikas un akustiskās mūzikas skanējumam. Uzskāpjot līdz 8. stāvam vai 12. stāvam, gida pavadībā ir iespēja aplūkot Rīgas ____ (5.). Savukārt ja vēlies

pievērsties pašizziņas un garīgās izaugsmes jautājumiem, tad apmeklēt meditācijas telpu 4. stāvā. Bibliotēkā regulāri notiek dažādi pasākumi ģimenēm un bērniem, par kuriem vairāk var uzzināt mājaslapā www.lnb.lv.

2014. gada janvārī norisinājās viens no centrālajiem Rīgas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas atklāšanas notikumiem – Grāmatu draugu ķēde. Šajā akcijā cilvēki no rokas rokā nodeva grāmatas no Latvijas Nacionālās bibliotēkas vecās ēkas uz Gaismas pili. Lai cilvēki grāmatas droši varētu ____ (6.), tās tika speciāli atpūteklotas un iepakotas. Pirmā grāmata jaunajā bibliotēkas ēkā tika nogādāta pēc 1 stundas un 16 minūtēm. Tā bija 1825. gadā latviešu valodā Pēterburgā izdotā Lambsdorfu dzimtas Bībele. Kopumā bibliotēkā ____ (7.) vairāk nekā 2000 grāmatas, un akcijā piedalījās vairāk nekā 14 000 cilvēku.

Savukārt Latvijas valsts simtgades gads bibliotēkā aizsākās ____ (8.) grāmatu dāvināšanu Tautas grāmatu plauktam. Personiski vai valstiski nozīmīgas grāmatas dāvināja valsts augstākās amatpersonas, rosinot ikvienu iesaistīties mūsu valsts vēstures un kultūras krājuma bagātināšanā.

1.	A ieraudzīt	B nepamanīt	C saskatīt
2.	A atklātā	B attaisītā	C atrastā
3.	A atcere	B atmiņa	C atsauce
4.	A piešķirtas	B piedāvātas	C piedotas
5.	A tēlu	B apvārsni	C panorāmu
6.	A pārskatīt	B pārvietot	C pārcelt
7.	A nonāca	B pārnāca	C iznāca
8.	A uz	B pret	C ar

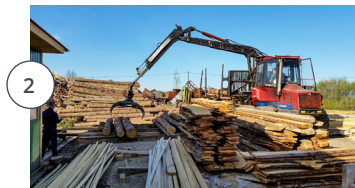
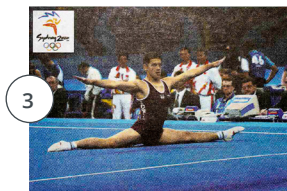
NOKLAUSIES!

Dziesmu "Gaismas pils" Latvijas Dziesmu svētku kopkora izpildījumā:
<https://www.youtube.com/watch?v=MkPGcigpmGw>

Atbildes

Viegli uzdevumi

1. **Guntis Ulmanis**
2. **koka**
3. **vingrošanā**
4. **Eiropas Savienībai**
5. **eiro**
6. **Jaunsardzē**

Vārds: **Vaira**

Uzvārds: **Vīķe-Freiberga**

Dzimšanas gads: **1937**

Dzimšanas vieta: **Rīga**

Izglītība: **bakalaura un maģistra grāds** (psiholoģijā),
doktora grāds (eksperimentālajā psiholoģijā) /
Toronto Universitāte un Makgila Universitāte

Prezidentūras laiks: **1999–2007**

Intereses: **folklorā / latviešu tautasdziesmas**

Valodu zināšanas: **latviešu, angļu, franču, vācu, spāņu**

1. **B**
2. **C**
3. **E**
4. **A**
5. **D**

Vidēji grūti uzdevumi

Latvijā no 1991. gada līdz 2000. gadam	Latvijā no 2000. gada līdz 2010. gadam	Latvijā no 2010. gada līdz 2018. gadam
3.	1.	4.
6.	2.	5.
7.	8.	10.
9.	14.	11.
12.		13.

1. **E**
2. **B**
3. **A**
4. **D**
5. **C**

1. **F**
2. **E**
3. **A**
4. **C**
5. **B**
6. **G**
7. **D**

1. **apsolos**
2. **zemes**
3. **labā**
4. **sirdsapziņas**
5. **pienākumus**

Grūti uzdevumi

Apgalvojums	LALIGABA	LMB	Lielais Kristaps
1. Pasākums dibināts pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas.	X	X	
2. Apbalvojumus piešķir vairākās kategorijās.	X	X	X
3. Tas ir svarīgākais apbalvošanas pasākums savā mākslas nozarē.	X	X	X
4. Laureātus nosaka, gada garumā apmeklējot vai tiešsaistē vērojot viņu sniegumu.		X	
5. Laureātiem piešķir naudas prēmiju.	X	X	
6. Galvenā balva laika gaitā ir mainījusies.			X
7. Balva veidota kā praktiska ierīce.	X		
8. Ceremonijas translāciju var klausīties radio.		X	

1. **nepamanīt**
2. **atklātā**
3. **atsauce**
4. **piedāvātas**
5. **panorāmu**
6. **pārvietot**
7. **nonāca**
8. **ar**

Teksti

<https://www.uzdevumi.lv/p/latvijas-vesture/9-klase/baltijas-valstis-musdienu-pasaule-7246>
<https://www.uzdevumi.lv/p/vesture/12-klase/latvijas-republikas-atjaunosana-6743>
https://latvia.representation.ec.europa.eu/par-mums/latvija-eiropas-savieniba_lv
<https://enciklopedija.lv/skirklis/132101-Latvijas-valsts-simtgrades-svin%C4%ABbas>
<http://www.rajontv.com/2019/09/02/lnb-jam-with-madars-apse/>
<https://lv100.lv/Uploads/2021/11/18/latvijas-valsts-simtgrade-w.pdf>
https://www.km.gov.lv/lv/latvijas-valsts-simtgrade?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.lv%2F
<https://www.mfa.gov.lv/lv/latvija-ano-30>
<https://www.la.lv/skaistums-uz-izkersanu>
<https://www.pmlp.gov.lv/lv/jaunums/latvijas-republikas-pase-vesture-un-fakti>
<https://www.vestnesis.lv/ta/id/79254>
<https://www.jc.gov.lv/lv/jaunsardze>
<http://www.sportamuzejs.lv/index.php/lv/goda-zale/434-nba-spelejoso-latviesu-sporta-apavi>
<https://kulturaskanons.lv/latvijas-skolas-soma/>
<https://www.sargs.lv/lv/nbs/2020-04-05/beatrise-auzane-no-jaunsarga-par-zemessargu>
<https://www.jc.gov.lv/lv/jaunsardze/ka-klut-par-jaunsargu>
<http://www.muzikasbalva.lv/par-balvu>
<https://www.lielaiskristaps.lv/par-lielo-kristapu>
<https://lalogaba.lv/index.php/lv/lalogaba/par-lalogaba>
<https://enciklopedija.lv/skirklis/140716>
<https://eu2015.lv/lv/latvija/iepazisti-latviju/latvijas-nacionala-biblioteka>
<https://www.latvia.travel/lv/apskates-vieta/latvijas-nacionala-biblioteka>
<https://www.gaisma.lv/lv/jaunumi/gramatu-draugu-kede>
https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/foto-ar-gramatu-draugu-kedes-palidzibu-_gaismas-pili_-nogadatas-ap-2000-gramatas-14040517

Attēli

<https://m.travelnews.lv/?pid=114294>
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=3411876988849649&set=pcb.3411899412180740>
https://latvia.representation.ec.europa.eu/par-mums/latvija-eiropas-savieniba_lv
<https://www.la.lv/bankas-baltija-sabrukums-skara-katru-treso-gimeni>
<https://www.la.lv/asv-prezidents-beidzot-riga>
<https://www.la.lv/stasts-par-skrundas-monstra-spridzinasanu-un-sazverestibas-teorijam>
<https://rns.lv/lv/coins/Latvijas-monetas/2/>
<https://enciklopedija.lv/skirklis/136113>
<https://www.sargs.lv/lv/militaras-macibas/2021-09-09/staba-bataljons-piedalas-militarajas-macibas-namejs-2021>
<https://ir.lv/2018/05/11/foto-pie-brivibas-pieminekla-uzzied-latvijas-karogs/>
<https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/23.06.2021-xxvi-visparejie-latviesu-dziesmu-un-xvi-deju-svetki-sadziedasanas-nakts.id134877>
<http://www.rajontv.com/2019/09/02/lnb-jam-with-madars-apse/>
<https://www.la.lv/pirmais-olimpiskais-zelts>
<https://www.sargs.lv/lv/nbs/2022-10-16/ilukste-planots-buvet-macibu-bazi-valsts-aizsardzibas-macibas-un-jaunsardzes>
<https://www.coinworld.com/news/world-coins/stork-returns-to-nest-on-new-coin-from-latvia.html>
<https://www.intecowood.lv/kokapstrade-intecowood-rezekne>
<https://www.president.lv/lv/guntis-ulmanis>
<https://www.liia.lv/en/opinions/eiropas-savienibas-nakotne-ka-kopeja-pagatne-586>
<https://enciklopedija.lv/skirklis/115184-Vaira-V%C4%AB%C4%B7e-Freiberga>
<https://www.lsm.lv/temas/nacionala-enciklopedija/>
<https://www.delfi.lv/kultura/news/cultureenvironment/jauna-parauga-latvijas-pilsonu-pases-dizainu-izstradajusi-pmlp-specialisti-un-vacu-dizaineri.d?id=45516964>
<https://www.la.lv/skaistums-uz-izkersanu>
<https://izklaide.tv3.lv/muzika/ta-negaja-ta-negaja-ka-beigas-uzvarejam-marija-naumova-par-eiroviziju-pirms-20-gadiem/>
<https://tavexdavas.lv/1-lata-jubilejas-monetas.html>
<http://www.sportamuzejs.lv/index.php/lv/goda-zale/434-nba-spelejoso-latviesu-sporta-apavi>
<https://www.apgadsmansards.lv/lv/book/117/stroika-ar-skatu-uz-londonu/>
<https://www.lsm.lv/raksts/kultura/kino-foto-un-tv/par-latvijas-filmam-latvijas-simtgradei-plasaka-informacija-portala-lsm.a268634/>
https://www.tip.edu.lv/images/skolas_soma_400.jpg
<https://www.sargs.lv/lv/nbs/2020-04-05/beatrise-auzane-no-jaunsarga-par-zemessargu>
<https://g3.delphi.lv/images/pix/768x438/dUwRtz7pn5s/liela-muzikas-balva-47139325.jpg>
<https://lalogaba.lv/index.php/lv/lalogaba/par-lalogaba>
<https://vs.lv/raksts/izklaide/2022/10/03/sakas-nacionalas-kino-balvas-lielais-kristaps-filmu-izvertesana>
<https://www.biblioteka.lv/libraries/latvijas-nacionala-biblioteka/>